

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Nysie

Wydział Nauk Medycznych

Opis modułu kształcenia

Nazwa modułu (przedmiotu)		Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne				Kod przedmiotu	D.-PsiPPs			
Kierunek studiów		Pielęgniarstwo								
Profil kształcenia		praktyczny								
Poziom studiów		Pierwszego stopnia								
Specjalność										
Forma studiów		stacjonarny								
Semestr studiów		V								
Tryb zaliczenia przedmiotu		Zaliczenie		Liczba punktów ECTS					Sposób ustalania oceny z przedmiotu	
Formy zajęć i inne		Liczba godzin zajęć w semestrze		Całkowita	3	Zajęcia kontaktowe	2,75	Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym		1,5
		Całkowita	Zajęcia kontaktowe	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się w ramach form zajęć						Waga w %
Wykład		30	30	Zaliczenie na ocenę– test wyboru					40%	
Seminarium		10	10	Zaliczenie na ocenę – sprawdzian ustny					20%	
Zajęcia praktyczne		40	40	Zaliczenie na ocenę – sprawdzian praktyczny					20%	
Praca własna studenta		10	0	Zaliczenie- praca pisemna - projekt procesu pielęgowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (<i>case study</i>) wraz z przeglądem piśmiennictwa					10%	
Razem:		90	80						Razem	100%
Kategoria efektów	Lp.	Efekty uczenia się dla modułu (przedmiotu)						Efekty kierunkowe	Formy zajęć	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:										
Wiedza	1.	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;						D.W1.	wykład, seminarium, praca własna studenta	
	2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach, w tym w chorobach nowotworowych;						D.W2.	wykład, seminarium, praca własna studenta	
	3.	rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych;						D.W3.	wykład, seminarium, praca własna studenta	
	4.	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w ich trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;						D.W4.	wykład, seminarium	
	5.	zasady i zakres farmakoterapii w poszczególnych stanach klinicznych;						D.W5.	wykład, seminarium, praca własna studenta	
	6.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy organizmu pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;						D.W6.	wykład, seminarium, praca własna studenta	
	7.	zasady organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej, chirurgicznej, w bloku operacyjnym, pediatrycznej, geriatrycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, w szpitalnym oddziale ratunkowym, intensywnej opieki, opieki paliatywnej i długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową);						D.W7.	wykład, seminarium, praca własna studenta	
	8.	standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;						D.W8.	wykład, seminarium, praca własna studenta	
	9.	reakcje pacjenta w różnym wieku na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;						D.W9.	wykład, seminarium, praca własna studenta	
	10.	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;						D.W10.	wykład, seminarium, praca własna studenta	
	11.	proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym;						D.W23.	wykład, seminarium,	

			praca własna studenta
12.	patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku podeszłego: zespołu otępiennego, majaczenia, depresji, zaburzeń chodu i równowagi, niedożywienia, osteoporozy, hipotonii ortostatycznej, chorób narządu wzroku i narządu słuchu, inkontynencji oraz urazów doznanych w wyniku upadków;	D.W24.	wykład. seminarium, praca własna studenta
13.	metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności;	D.W27.	wykład. seminarium, praca własna studenta
14.	etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych u dzieci, młodzieży i dorosłych, w tym osób starszych;	D.W28.	wykład. seminarium, praca własna studenta
15.	możliwości budowania relacji terapeutycznej, stosowania komunikacji terapeutycznej, psychoterapii elementarnej i innych metod wsparcia oraz terapii pacjentów z zaburzeniami psychicznymi (dzieci, młodzieży i dorosłych, w tym osób starszych), z uwzględnieniem wszystkich poziomów świadczeń zdrowotnych (ambulatoryjnych, pośrednich, szpitalnych oraz w środowisku życia pacjenta);	D.W29.	wykład. seminarium, praca własna studenta
16.	zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego;	D.W30.	wykład. seminarium, praca własna studenta
17.	działania prewencyjne zaburzeń snu u chorego, w tym w intensywnej opiece, oraz stany deliryczne, ich przyczyny i następstwa;	D.W40.	wykład. seminarium, praca własna studenta
18.	zasady profilaktyki powikłań związanych ze stosowaniem inwazyjnych technik diagnostycznych i terapeutycznych u pacjentów w stanie zagrożenia życia;	D.W41.	wykład. seminarium, praca własna studenta
19.	podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej i zawodowej;	D.W46.	wykład. seminarium, praca własna studenta
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:			
Umiejętności	1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa;	D.U1.
		posługiwać się dokumentacją medyczną oraz przestrzegać zasad bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej oraz ochrony danych osobowych;	C.U76
		planować opiekę nad pacjentem i jego rodziną z wykorzystaniem klasyfikacji praktyki pielęgniarstwa (ICNP, NANDA), oceny wydolności opiekuńczo-pielęgnacyjnej oraz ekomapy środowiska;	C.U51
		stosować wybraną metodę pielęgnowania w opiece nad pacjentem;	C.U1
		gromadzić dane o stanie zdrowia pacjenta z wykorzystaniem technologii cyfrowych;	C.U69
		przewodzić dokumentację medyczną, w tym w postaci elektronicznej, oraz posługiwać się nią i zabezpieczać zgodnie z przepisami prawa;	C.U40
		stosować międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF) oraz procedur medycznych;	B.U17
	2.	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	D.U3.
		monitorować stan zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia;	C.U4
		dokonywać wstępnej, bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta (stan, problemy, potrzeby) i ewaluacji podejmowanych interwencji pielęgniarstwa;	C.U5
	3.	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarstwa;	D.U4.
	4.	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	D.U7.

	5.	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	D.U9.	zajęcia praktyczne, praca własna studenta
	6.	przeprowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	D.U11.	zajęcia praktyczne, praca własna studenta
	7.	przeprowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i zaburzeń psychicznych, w tym uzależnień, z uwzględnieniem rodzin tych pacjentów;	D.U12.	zajęcia praktyczne, praca własna studenta
	8.	przeprowadzić rehabilitację przyłożkową i aktywizację pacjenta z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;	D.U13.	zajęcia praktyczne, praca własna studenta
	9.	edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	D.U14.	zajęcia praktyczne, praca własna studenta
	10.	przeprowadzić rozmowę terapeutyczną;	D.U15.	zajęcia praktyczne, praca własna studenta
	11.	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie; wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w praktyce pielęgniarstwa;	D.U16. B.U6	zajęcia praktyczne, praca własna studenta
	12.	komunikować się z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta; korzystać z wybranych modeli organizowania pracy własnej i zespołu oraz planować pracę zespołu i motywować członków zespołu do pracy; identyfikować czynniki zakłócające pracę zespołu i wskazywać sposoby zwiększenia efektywności w pracy zespołowej; wskazywać sposoby rozwiązywania problemów przedstawianych przez członków zespołu; stosować zasady prawidłowej i efektywnej komunikacji z członkami zespołu interdyscyplinarnego;	D.U17. B.U20 B.U21 B.U22 B.U23	zajęcia praktyczne, praca własna studenta
	13.	wykonać badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku oraz rozpoznać stan zagrażający zdrowiu i życiu; wykonywać badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku, interpretować składowe prawidłowego zapisu czynności bioelektrycznej serca, rozpoznawać zaburzenia zagrażające zdrowiu i życiu;	D.U20. C.U70	zajęcia praktyczne, praca własna studenta
	14.	obliczać dawki insuliny okołoposiłkowej z uwzględnieniem wyników badań pacjenta, w tym modyfikować dawkę stałą insuliny;	D.U21.	zajęcia praktyczne, praca własna studenta
W zakresie kompetencji społecznych absolwent:				
Kompetencje społeczne	1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	KS.1	wykład, seminarium, zajęcia praktyczne, praca własna studenta
	2.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	KS.2	wykład, seminarium, zajęcia praktyczne, praca własna studenta
	3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	KS.3	wykład, seminarium, zajęcia

				praktyczne, praca własna studenta
	4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	KS.4	wykład, seminarium, zajęcia praktyczne, praca własna studenta
	5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	KS.5	wykład, seminarium, zajęcia praktyczne, praca własna studenta
	6.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	KS.6	wykład, seminarium, zajęcia praktyczne, praca własna studenta
	7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	KS.7	wykład, seminarium, zajęcia praktyczne, praca własna studenta

Forma zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład	Wykład informacyjny z wykorzystaniem technik multimedialnych, wykład problemowy
Tematyka zajęć	
<p>Wykład wprowadzający- podstawowe definicje, uwagi wstępne, historia psychiatrii. Rodzaje, etiologia patogeneza zaburzeń psychicznych. Psychopatologia ogólna – najczęstsze objawy i zespoły objawów w zaburzeniach psychicznych Obraz kliniczny zaburzeń psychicznych – najczęstsze choroby afektywne, zaburzenia depresyjne nawracające, choroba afektywna dwubiegunowa. Problematyka samobójstw w zaburzeniach psychicznych Obraz kliniczny zaburzeń psychicznych – niepełnosprawność intelektualna, autyzm, zespół nadpobudliwości z deficytem uwagi. Schizofrenia – etiologia, genetyka, kryteria diagnostyczne, metody leczenia, rola psychiatrii środowiskowej. Psychoedukacja – rola i zastosowanie w postępowaniu z osobami z zaburzeniami psychicznymi Komunikowanie się z chorym z zaburzeniami psychicznymi, specyfika relacji pielęgniarki z pacjentem Metody diagnostyki i terapii w psychiatrii oraz badania diagnostyczne Specyfika opieki pielęgniarskiej nad pacjentem z zaburzeniami psychicznymi w wybranych jednostkach chorobowych (schizofrenia, zespoły depresyjne, maniakalne, niepełnosprawność intelektualna, autyzm) Udział pielęgniarki w profilaktyce zaburzeń psychicznych. Udział pielęgniarki w diagnozowaniu zaburzeń psychicznych, wywiad pielęgniarski Udział pielęgniarki w kompleksowej terapii chorób psychicznych leczenie elektrowstrząsowe, treningi umiejętności społecznych. Udział pielęgniarki w farmakoterapii zaburzeń psychicznych. Udział pielęgniarki w psychoterapii.</p>	

Forma zajęć	Metody dydaktyczne
Seminarium	Metoda problemowa- studium przypadku, dyskusja problemowa, rozumienie kliniczne – mapa myśli
Tematyka zajęć	
<p>Wywiad i badanie psychiatryczne Pierwszy kontakt z pacjentem psychiatrycznym, nawiązanie relacji terapeutycznej z pacjentem Specyfika pracy pielęgniarki w oddziale psychiatrycznym z różnymi rozpoznaniem Aktywny udział pacjenta w leczeniu farmakologicznym - Trening farmakologiczny, zasady prowadzenia w oddziale psychiatrycznym Trening umiejętności społecznej w tym higieniczny, kulinarny, ekonomiczny, rozwiązywania problemów w trudnych sytuacjach międzyludzkich, prowadzenia rozmowy Proces pielęgnowania w psychiatrii do diagnozy do ewaluację Rozpoznawanie i natychmiastowe reagowanie i działanie w stanach zagrożenia życia w psychiatrii</p>	

Forma zajęć		Metody dydaktyczne
Zajęcia praktyczne	Symulacja medyczna – 5 godz. WW	Metoda problemowa – symulacja medyczna, ćwiczenia praktyczne
	Zajęcia w warunkach naturalnych – 35 godz.	Metoda sytuacyjna. Metoda indywidualnego przypadku
Tematyka zajęć		
<p>Wprowadzenie do oddziału, zapoznanie z topografią oddziału , omówienie specyfiki pracy pielęgniarskiej w oddziale o profilu psychiatrycznym. (zachowanie tajemnicy zawodowej, nawiązaniu kontaktu z pacjentem z zaburzeniami psychicznymi). Przyjęcie pacjenta do oddziału zgodnie z ustawą „O Ochronie Zdrowia Psychicznego” z 1994 z późniejszymi zmianami, poznanie dokumentacji pacjenta obowiązującej w oddziale o profilu psychiatrycznym. Zasady pisanie raportu pielęgniarskiego Udział pielęgniarki w diagnozowaniu i leczeniu oddziale o profilu psychiatrycznym. Specyfika opieki pielęgniarskiej nad pacjentem z zaburzeniami psychicznymi w oddziale o profilu psychiatrycznym z różnym rozpoznaniem Prowadzenie dokumentacji pielęgniarskiej dla pacjenta oddziału o profilu psychiatrycznym, źródła informacji o chorym i ich dokumentowanie, plan opieki pielęgniarskiej Scenariusz wysokiej wierności – przyjęcie pacjenta do oddziału o profilu psychiatrycznym z rozpoznaniem schizofrenii paranoidalnej i zaplanowanie opieki pielęgniarskiej.</p> <p>ZP – SYMULACJA MEDYCZNA Przyjęcie pacjenta do oddziału psychiatrycznego z rozpoznaniem schizofrenii paranoidalnej zgodnie z Ustawa o Ochronie Zdrowia Psychicznego z 1994 z późniejszymi zmianami - sprawdzenie tożsamości pacjenta na podstawie DO, lub innego dokumentu ze zdjęciem - ocena dokumentacji medycznej - sprawdzenie zgody pacjenta na przyjęcie do oddziału ze wskazaniem opiekuna lub bez - przeprowadzenie badania fizykalnego - sprawdzenie leków pacjenta i posiadanych rzeczy pacjenta ze szczególnym zwróceniem uwagi na przedmioty ostre lub zagrażające pacjentowi lub innym - przeprowadzenie wstępnego wywiadu z pacjentem - edukacja pacjenta – wyjaśnienie celu przyjęcia - współpraca i komunikowanie się z zespołem terapeutycznym</p>		

Forma zajęć	Metody dydaktyczne
Praca własna studenta	Metoda projektu, praca z tekstem; projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (<i>case study</i>), analiza dowodów naukowych w artykułach naukowych i analiza wytycznych lub zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarstwa w anestezjologii i intensywnej terapii w oparciu o przegląd piśmiennictwa.
Tematyka zajęć	
Przyjęcie pacjenta do oddziału psychiatrycznego zgodnie z Ustawą o Ochronie Zdrowia Psychicznego z 1994 z późniejszymi zmianami art 22 , art. 23, art. 24, art 29 ustawy, wywiad psychiatryczny, pierwszy kontakt z pacjentem i nawiązanie relacji terapeutycznej, postępowanie z pacjentem agresywnym zgodnie z Ustawą o Ochronie Zdrowia Psychicznego z 1994 z późniejszymi zmianami art 18 ustawy, szersze i węższe znaczenie terapii, specyfika pracy pielęgniarki w oddziale psychiatrycznym z pacjentem z różnymi rozpoznania.	

Literatura podstawowa:

1.	Diagnozy i interwencje w praktyce pielęgniarstwa, red. Lucyna Płaszewska, Maria Kózka PZWL, Warszawa, 2022
2.	Pielęgniarstwo psychiatryczne: / red. nauk. Krystyna Górna, Krystyna Jaracz, Artur Kocharński.- Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL , 2024
3.	Pielęgniarstwo psychiatryczne: podręcznik dla studiów medycznych / red. nauk. Krystyna Górna, Krystyna Jaracz, Janusz Rybakowski.- Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL , 2016.
4.	Psychiatria., Piotr Gałęcki Agata Szulc, Edra Urban & Partner, Wrocław 2018, wyd.1

Literatura uzupełniająca:

1.	Klasyfikacja zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania w ICD-10. Badawcze kryteria diagnostyczne, praca zbiorowa, Vesalius, Gdańsk, 2022
2.	Pacjent na oddziale psychiatrycznym – wskazówki praktyczne Casher M. I., Bess J. D.: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2017
3.	Psychiatria interdyscyplinarna - przypadki kliniczne, red.Małgorzata Urbam – Kowalczyk, Medical Tribune, Warszawa, 2024
4.	Ustawa o „Ochronie Zdrowia Psychicznego” z 1994 późniejszymi zmianami
5.	Ustawa o Prawach Pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta z 2008 z póź. zm.